

PREZES
SĄDU OKRĘGOWEGO W GDAŃSKU
80-803 Gdańsk
ul. Nowe Ogrody 30/34
tel. 58 32 13 100, fax. 58 32 13 104

Gdańsk, dnia 14 lutego 2024 r.

X Wiz. 536-36/23

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ
PELPLIN
Wpłynęło dnia 2024 -02- 19
Nr rej. 192 82

Pani D Y R E K T O R
Domu Pomocy Społecznej
w PELPLINIE
ul. Szpitalna 2

83-130 PELPLIN

W załączeniu uprzejmie przesyłam do wiadomości sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej w podległej Pani Dyrektor placówce.

Zał. - 1

WICEPREZES
Sądu Okręgowego w Gdańsku

SSO Krzysztof Sołecki
(8)

do wiadomości
A. Kwiatkowska, A. Krawiec, P. T. Cieplicki
K. Kobelt, M. Półka, M. Gmur

Sąd Okręgowy w Gdańsku z siedzibą w Gdańsku przy ul. Nowe Ogrody 30/34, reprezentowany przez Prezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku i Dyrektora Sądu Okręgowego w Gdańsku informuje, że przetwarzanie Państwa danych osobowych odbywa się zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 79, str. 1). Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Sądu Okręgowego w Gdańsku pod adresem: <http://tcoww.gdansk.so.gov.pl> w zakładce: Ochrona danych osobowych.

Sąd Okręgowy w Gdańsku
80-803 Gdańsk, ul. Nowe Ogrody 30/34
Centrala sądu tel. 58 32 13 199, fax. 58 32 13 140
www.gdansk.so.gov.pl, e-mail: sogdansk@gdansk.so.gov
X Wydział Wizytacyjny tel. 58 32 13 202, fax. 58 32 13 107
e-mail: wydzial10@gdansk.so.gov.pl

SUUM CUIQUE

1. The first part of the document
describes the general situation
of the company in the year
2000.

SPRAWOZDANIE

z kontroli przeprowadzonej w dniu **8 stycznia 2024r.** w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej 2 w Pelplinie przez SSR Dorotę Klukowską na podstawie art. 43 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. z dnia 26 marca 2020r. Dz.U. z 2020r. poz. 685) w obecności dyrektora Emilii Rzenieckiej.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą stałą za rok 2023.

Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie jest prawidłowo oznakowany. Tablica znajduje się na budynku głównym wraz z oznakowaniem prowadzącym do wejścia głównego, gdzie również umieszczona jest tablica z nazwą placówki.

Przedmiotem kontroli była legalność przyjęcia i przebywania w Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie osób z zaburzeniami psychicznymi, przestrzegania ich praw oraz kontrola warunków, w jakich one tam przebywają.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie analizy części z akt osobowych i medycznych, rozmowy z Dyrektorem, rozmów z pracownikami i mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie oraz osobistej wizytacji części pomieszczeń.

Poprzednią kontrolę przeprowadzono w dniu 5 stycznia 2023r. Podczas ostatniej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i nie formułowano zaleceń pokontrolnych.

1. Organizacja

„Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie” z siedzibą w Pelplinie przy ul. Szpitalnej 2 działa na podstawie decyzji Wojewody Pomorskiego nr 25/2006 z dnia 29 listopada 2006r., mocą której udzielono Powiatowi Tczewskiemu zezwolenia na prowadzenie domu dla osób niepełnosprawnych fizycznie oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych na czas nieokreślony. Decyzją z dnia 5 stycznia 2018r. Wojewoda Pomorski orzekł o zmianie ww. decyzji w zakresie ilości miejsc dla mieszkańców. Obecnie DPS w Pelplinie posiada 156 miejsc, w tym 61 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych i 95 miejsc dla osób niepełnosprawnych fizycznie.

2. Zatrudnienie

Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie od dnia 1 lutego 2018r. jest Emilia Rzeniecka.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w DPS w Pelplinie zatrudnionych było 98 osób, w tym: dyrektor, kierownik zespołu pielęgniarek, kierownik działu, 7 pracowników administracji, 6 pielęgniarek (5 na cały etat, 1 na $\frac{3}{4}$ etatu), 3 pracowników socjalnych, 4 terapeutów, 2 fizjoterapeutów, kapelan na $\frac{1}{2}$ etatu, psycholog na $\frac{3}{4}$ etatu, szef kuchni, 7 kucharzy (w tym 1 uczeń), pomoc kuchenna, magazynier – intendent, 10 opiekunów, 22 opiekunów medycznych (w tym 17 osób z kwalifikacjami MED.14), 8 młodszych opiekunów, 13 pokojowych, 5 robotników gospodarczych, 2 praczki i inspektor ds. bezpieczeństwa i higieny pracy (na $\frac{1}{16}$ etatu).

W roku 2023 w DPS było 62 wolontariuszy, nikt nie odbywał stażu, 1 osoba młodociana odbywała praktyki (kucharz), praktyki odbywały też osoby dorosłe: dietetyk, 2 opiekunów medycznych, pomoc administracyjna, 1 osoba w zakresie resocjalizacji i 1 w zakresie rachunkowości.

Pracownicy DPS brali udział w 18 szkoleniach, w tym cała kadra w szkoleniu „zapobieganie samotności rodzinnej mieszkańca DPS” i część pracowników w szkoleniu o zastosowaniu przymusu bezpośredniego w DPS (teoria i praktyka) i w zakresie opieki długoterminowej w praktyce.

3. Kontrole innych organów

W okresie objętym kontrolą, w roku 2023, w DPS w Pelplinie przeprowadzane były kontrole innych uprawnionych organów:

1. Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tczewie dnia 25.01.2023r. w zakresie: przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w tym utrzymania stanu higieniczno-sanitarnego i sanitarno-technicznego obiektu, sprzętu i urządzeń użyteczności publicznej;
2. Starostwa Tczewskiego – Komisji Rewizyjnej dnia 16.02.2023r.;
3. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Tczewie dnia 3.04.2023r. w zakresie: prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego;
4. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie dnia 25.08.2023r. w zakresie: usług socjalnych w powiatowych domach pomocy społecznej świadczonych na rzecz mieszkańców;
5. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dnia 31.10.2023r. w zakresie kompleksowej kontroli kuchni.

W rozmowie z Panią Dyrektorem DPS ustalono, że po żadnej z ww. kontroli nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Mieszkańcy

Na dzień 31 grudnia 2023r. w Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie przebywało 155 osób. Spośród mieszkańców: 27 to osoby leżące, 6 porusza się przy pomocy kuli, 15 przy chodziku, 51 porusza się na wózkach inwalidzkich, tylko 56 mieszkańców porusza się samodzielnie.

W roku 2023 przybyło 19 mieszkańców, 13 osób zmarło (w tym 1 osoba całkowicie ubezwłasnowolniona), 4 osoby zostały przeniesione do innych DPS (3 osoby nieubezwłasnowolnione na własną prośbę, przyjęte do DPS na własną prośbę; odnośnie 1 mieszkańca - jego kurator uzyskał zezwolenie sądu na wyrażenie zgody na przeniesienie ubezwłasnowolnionego częściowo do innego domu pomocy społecznej o odpowiednim profilu z uwagi na aktualny stan zdrowia psychicznego). Wskazać należy, że odnośnie 1 mieszkańca nadal przebywającego w DPS w Pelplinie – jego opiekun

prawny uzyskał w 2023r. zezwolenie sądu na wyrażenie zgody na przeniesienie ubezwłasnowolnionego całkowicie innego domu pomocy społecznej (art. 38 ust. 3 w zw. z art. 46 ust. 3a ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego - Dz. U. 2017 poz. 882 ze zmianami).

Jeden mieszkaniec został wypisany na własną prośbę i wrócił do domu (mieszkaniec przybył do DPS poruszając się na wózku inwalidzkim, dzięki rehabilitacji, po około 10 miesiącach, wrócił do domu o własnych siłach). Dyrektor kierowała się stanowiskiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, gdzie uznano, że wobec tego mieszkańca przepis art. 41 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego nie ma zastosowania i nie jest on zobowiązany do przebywania w DPS w sytuacji, gdy wycofał zgodę na pobyt w DPS. Decyzją Dyrektora PCPR w Tczewie z dnia 20.09.2023r. uchylono z dniem 22.09.2023r. decyzję Dyrektora PCPR w Tczewie w sprawie umieszczenia tego mieszkańca w DPS w Pelplinie i nadano jej rygor natychmiastowej wykonalności. Z okazanej dokumentacji dotyczącej tego mieszkańca wynika, że o opuszczeniu przez niego DPS powiadomione zostało PCPR oraz właściwy GOPS i instytucje te wyraziły zgodę na jego powrót do środowiska. Mieszka on obecnie w swoim domu, naprzeciwko domu syna i jego rodziny, uczęszcza na zabiegi rehabilitacyjne, dobrze funkcjonuje w środowisku, radzi sobie w wykonywaniu czynności życia codziennego.

Wizytujący sędzia ponownie zwrócił uwagę pracowników socjalnych na treść art. 41 i art. 46 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, z których wynika, że do przeniesienia osoby ubezwłasnowolnionej do innego DPS stosuje się przepisy dotyczące przyjęcia do DPS i konieczne jest orzeczenie sądu, podobnie jak w przypadku zniesienia obowiązku przebywania w DPS osób przyjętych bez orzeczenia sądu. Ustalono, że w sprawie mieszkańca przyjętego bez orzeczenia sądu, przed jego planowanym wypisaniem z DPS, Dyrektor DPS wystąpi do właściwego sądu opiekuńczego z wnioskiem o zniesienie obowiązku przebywania tego mieszkańca w DPS (stosownie do treści art. 41 ust. 3 ww. ustawy).

W minionym roku 1 osoba została umieszczona w DPS w Pelplinie bez swej zgody - na podstawie orzeczenia sądowego. W kontrolowanych aktach znajdują się zgody mieszkańców oraz opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych o zgodzie na pobyt w DPS w Pelplinie.

W chwili obecnej w DPS przebywa 20 osób przyjętych na mocy postanowień sądów rejonowych. Z informacji uzyskanych przez Dyrektora DPS wynika, że 1 opiekun prawny wystąpił do właściwego sądu z wnioskiem o przeniesienia podopiecznego do innego DPS lub wypisanie/zniesienie obowiązku przebywania w DPS.

Na dzień 31 grudnia 2023r. w Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie przebywa 17 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie oraz 2 osoby ubezwłasnowolnione częściowo. Wobec 1 mieszkanki toczy się postępowanie o jej ubezwłasnowolnienie. Wszystkie osoby ubezwłasnowolnione całkowicie mają ustanowionych opiekunów prawnych. Funkcję opiekuna prawnego pełnią członkowie rodzin (10), osoba obca lub pracownicy DPS (4). Osoby ubezwłasnowolnione częściowo mają ustanowionych kuratorów (funkcję tę pełni pracownik DPS oraz osoba obca spoza DPS).

W 2023r. 8 osób przebywało w szpitalu psychiatrycznym, w tym 2 osoby ubezwłasnowolnione całkowicie i 1 osoba ubezwłasnowolniona częściowo, wszystkie osoby leczone były za swoją zgodą lub też zgodą opiekuna prawnego. W chwili obecnej żaden z mieszkańców nie przebywa w szpitalu.

W roku 2023 żaden z mieszkańców nie przebywał na stacjonarnym leczeniu odwykowym. Nie toczyło się także żadne postępowanie o przymusowe leczenie odwykowe wobec mieszkańców DPS, 30 spośród mieszkańców przybyło do DPS z rozpoznaniem zespołu zależności alkoholowej.

4. Finanse

Każdy z mieszkańców ma swoje źródło utrzymania, w postaci renty, emerytury, bądź zasiłku. Z dochodów mieszkańców na koszt pobytu w DPS potrącane jest 70%, a pozostałe 30% otrzymują mieszkańcy do rąk własnych, bądź na konto depozytowe – subkonto indywidualne, w zależności od woli mieszkańca mającego pełną zdolność do czynności prawnych. Za osoby całkowicie ubezwłasnowolnione dochody pobierają ich opiekunowie bądź za ich zgodą środki finansowe umieszczane są na koncie depozytowym - subkoncie indywidualnym mieszkańca. Jeden mieszkaniec ubezwłasnowolniony całkowicie nie posiada rachunku bankowego (z uwagi na brak środków).

W roku 2023 istniała możliwość dokonywania zakupów dla mieszkańców przez pracowników DPS – każdy z mieszkańców, który korzysta z tej możliwości składa stosowne oświadczenie, ma założony osobny zeszyt, gdzie pracownik wkleja paragony za zakupy, dostarczenie produktów potwierdza pracownik socjalny, żywność mieszkańców przechowywana jest w szafkach, lodówkach – jest odpowiednio oznakowana (podpisana). Na każdym oddziale znajduje się sejf, gdzie są przechowywane ww. zeszyty i środki finansowe poszczególnych mieszkańców na ich drobne bieżące zakupy.

5. Dokumentacja

Dokumentacja prowadzona jest przejrzysto i rzetelnie.

Przejrzano akta osobowe mieszkańców nowo-przyjętych, w tym mieszkanki przyjętej do DPS bez jej zgody - na mocy orzeczenia Sądu Rejonowego w Tczewie.

W skontrolowanych aktach znajdowały się niezbędne dokumenty, przede wszystkim oświadczenia o wyrażeniu zgody na pobyt i umieszczenie w domu pomocy społecznej, konieczne orzeczenia sądu o przyjęciu/umieszczeniu w domu pomocy społecznej bez zgody. W aktach tych znajdowały się również oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, decyzje o ustaleniu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, oświadczenia o wyrażeniu zgody na ponoszenie opłaty i na potrącanie 70% dochodów na poczet opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, decyzje o skierowaniu i umieszczeniu w domu pomocy społecznej, rodzinne wywiady środowiskowe, upoważnienia do odbioru przesyłek pocztowych, oświadczenia o zapoznaniu się z regulaminem organizacyjnym domu pomocy społecznej, i o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, a także zgoda osoby zainteresowanej na wykorzystanie przez DPS wizerunku podopiecznego w zakresie działalności domu. W aktach znajdują się również orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, opinie dotyczące

sprawności psychofizycznej, w niektórych aktach zaświadczenia psychiatryczne i psychologiczne oraz oświadczenia o przechowywaniu dowodów osobistych. Zdarza się, że pod niektórymi dokumentami zamiast podpisu mieszkańca znajduje się odcisk jego kciuka i podpis osoby – pracownika DPS, w obecności której odcisk złożono, według oświadczenia osób obecnych podczas kontroli stan fizyczny niektórych z mieszkańców uniemożliwia/uniemożliwiało w danym momencie złożenia podpisu, mimo że są to osoby nieubezpieczone mogące same podejmować decyzje w swoich sprawach.

W roku 2023 zespoły terapeutyczno – opiekuńcze działały w oparciu o Zarządzenie Dyrektora DPS Nr 10/22 z 23.08.2022r. w sprawie aktualizacji zespołów terapeutyczno – opiekuńczych, koordynatorów, zasad wyboru i zmiany pracownika pierwszego kontaktu i jego zadań oraz warunków powstania indywidualnych planów wsparcia mieszkańca w DPS w Pelplinie.

Dyrektor powołała zespoły terapeutyczno – opiekuńcze: dla osób niepełnosprawnych fizycznie oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych. Do zespołów należą pracownicy DPS w Pelplinie. W załącznikach określono m.in. wykaz członków tych zespołów oraz regulamin pracy zespołów terapeutyczno – opiekuńczych, zasady wyboru i zmiany pracownika pierwszego kontaktu oraz jego zadania, zadania koordynatora kierującego pracą zespołu (m.in. zwoływanie nie rzadziej niż raz na kwartał i prowadzenie posiedzeń zespołu), zadania członków zespołu (m.in. pomoc w rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez pracowników pierwszego kontaktu i podejmowanie wspólnych działań w celu prawidłowego realizowania indywidualnych planów wsparcia dla mieszkańców). Każdy mieszkaniec ma prawo do zmiany pracownika pierwszego kontaktu. Indywidualny Plan Wsparcia powinien być przygotowany przez pracownika pierwszego kontaktu w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia mieszkańca do DPS i nie rzadziej niż raz na kwartał rzetelnie wypełniany.

Zebrania Zespołów Terapeutyczno – Opiekuńczych odbywają się doraźnie (średnio co miesiąc), omawiane są na och bieżące sprawy dotyczące mieszkańców i ich potrzeb.

Prowadzone sąteczki z indywidualnymi planami wsparcia mieszkańca, zawierają one dodatkowe informacje o mieszkańcu dotyczące odżywiania, higieny osobistej, ubierania, poruszania się, komunikowania, nadto w aktach znajdują się aktualizowane na bieżąco dokumenty w postaci rozpoznania i realizacji potrzeb zawierające: informacje odnośnie obserwacji bieżącej rozpoznania potrzeb, określenia problemów, wskazania celów działania wraz z elementem czasu, planowanych działań, realizacji, oceny wyników działania. Dokumenty te podpisane są przez pracownika pierwszego kontaktu, część z mieszkańców podpisała oświadczenia o akceptacji indywidualnego planu wsparcia, część natomiast nie jest w stanie złożyć takiego podpisu z uwagi na stan zdrowia, niektórzy składają w obecności pracownika potwierdzającego ten fakt swoim podpisem – odcisk kciuka. W chwili obecnej wszyscy mieszkańcy wyrazili zgodę na objęcie ich indywidualnymi planami wsparcia. Zespoły starają się odpowiednio zaktywizować, uspokoić bądź kontrolować podopiecznych w zależności od ich stanu psychofizycznego. Podejście pracowników pierwszego kontaktu jest bardzo indywidualne i bierze pod uwagę ewentualne zmiany w zachowaniu podopiecznych. Odbywają się też spotkania zespołów terapeutyczno – opiekuńczych, ze spotkań sporządzane są protokoły.

W chwili obecnej nie ma żadnych ograniczeń dotyczących odwiedzin mieszkańców na terenie DPS w świetlicach lub ich pokojach. Mieszkańcy mogą także opuszczać teren DPS i wyjeżdżać do rodzin po wcześniejszym uzgodnieniu.

W oparciu o treść art. 55 ust 2a ustawy o pomocy społecznej, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców DPS w Pelplinie Dyrektor wprowadziła zasady zgłaszania przez mieszkańców domu personelowi tego domu wyjść poza jego teren. Stosowne informacje znajdują się na tablicach informacyjnych na terenie DPS, informacje o zapoznaniu mieszkańców z zasadami znajdują się także w kontrolowanych teczkach mieszkańców. Podczas kontroli wizytujący sędzia tłumaczył niektórym z mieszkańców powody i podstawę prawną tej decyzji. Mieszkańcy mogą każdego dnia korzystać z wyjść poza teren domu zarówno indywidualnych jak i grupowych, samodzielnie lub pod opieką personelu. W chwili obecnej z raportów znajdujących się na każdym oddziale jasno wynika, ilu mieszkańców przebywa na terenie DPS a ilu poza nim i kiedy, w jakim celu opuścili DPS. Rejestry wyjść prowadzone są przejrzysto. W roku 2023 zarejestrowano 1452 odwiedziny mieszkańców. Regularnie jest odwiedzanych 102 mieszkańców. W minionym roku urlopowanych było 14 spośród mieszkańców. Z wyjść poza DPS korzysta regularnie 59 mieszkańców.

Dnia 29.12.2023r. Dyrektor DPS wydała zarządzenie nr 12/2023 w sprawie prowadzenia rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących mieszkańców domu pomocy społecznej w Pelplinie, który wszedł w życie z dniem 1.01.2024r. zgodnie z art. 55c ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2023 mieszkańcy objęci byli stałą opieką medyczną, w zależności od potrzeb, w tym opieką specjalistyczną. Przeprowadzane były niezbędne badania diagnostyczne, badania laboratoryjne, w razie zaleceń lekarskich. Mieszkańcy badani są zawsze przy przyjęciu do DPS (przez lekarza ogólnego i o ile jest taka konieczność przez lekarza psychiatrę) i następnie w zależności od stanu zdrowia i potrzeb.

Mieszkańcy nadal zawożeni są do lekarzy specjalistów oraz na niezbędne konsultacje lekarskie a także do sądów i innych instytucji państwowych.

Dla osób objętych opieką psychiatryczną (w roku 2023 - 123 mieszkańców) prowadzi się oddzielne dodatkowe historie choroby poradni zdrowia psychicznego, gdzie lekarz dokonuje wpisów. Należy mieć na uwadze, że obecnie większość specjalistów prowadzi elektroniczne karty [pacjenta, wystawiane są kody na recepty, odbywają się teleporady, zatem część dokumentacji medycznej nie jest umieszczana w teczkach pacjentów, znajduje się w placówkach medycznych.

Jeśli stan zdrowia tego wymaga mieszkaniac przewożony jest na konsultację psychiatryczną do Starogardu Gdańskiego.

W aktach medycznych znajdują się karty pielęgnowania, w których opisano stan podopiecznego w chwili przyjęcia do DPS, w tym odnośnie tego, jak się porusza, czy pozostaje w kontakcie słownym, jego orientacji w miejscu, czasie, stanu psychicznego (spokojny, obojętny, pobudzony, agresywny, zamknięty, niepewny), odżywiania, wydalania, orientacji o stanie własnego zdrowia itp.

Oдноśnie obowiązku okresowego badania stanu zdrowia psychicznego osób, które wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego zostały przyjęte do domu pomocy społecznej (osoby ubezwłasnowolnione oraz umieszczone w DPS na mocy orzeczeń sądu) - w zakresie uzasadniającym ich pobyt w domu pomocy społecznej nie rzadziej niż co 6 miesięcy stwierdzić należy, że w celu wykonania powyżej wskazanego obowiązku do historii choroby mieszkańca załączane są zaświadczenia lekarskie z okresowego badania stanu zdrowia psychicznego uzasadniającego dalszy pobyt w domu pomocy społecznej osoby w nim przebywającej, gdzie na podstawie przeprowadzonego badania stanu zdrowia psychicznego lekarz psychiatra stwierdza zasadność dalszego pobytu danego mieszkańca w domu pomocy społecznej. Zaświadczenia te spełniają wymóg określony w art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2017.882 j. t. ze zm.).

Z okazanej dokumentacji (oraz listy zbiorczej) wynika, że każdy z mieszkańców ubezwłasnowolnionych oraz przyjętych do DPS na mocy orzeczenia sądu (łącznie 34 osoby) był badany przez lekarza psychiatrę w roku 2023. Przy czym 33 mieszkańców dwukrotnie w odstępach około 6 miesięcy; jedna z mieszkanki została ubezwłasnowolniona w 2023r. i dopiero wówczas powstała konieczność jej badania.

Zważyć należy, że w każdym przypadku lekarz psychiatra stwierdził, że dalszy pobyt tych osób w DPS w Pelplinie jest uzasadniony i na dzień 31.12.2023r. każda z tych osób ma aktualne zaświadczenie.

Od stycznia 2023r. DPS w Pelplinie podjął współpracę z lekarzem psychiatrą pracującym w Poradni Zdrowia Psychicznego w Starogardzie Gdańskim

W DPS prowadzony jest raport czynności opiekuńczych, bytowych, wspierających, gdzie odnotowywane są m.in. daty zabiegów higienicznych mieszkańca (kąpiel, golenie, mycie włosów, strzyżenie), czynności w jego pokoju (zmiana pościeli) ze wskazaniem kto wykonał dane czynności lub informacje o powodach nie wykonania ww. czynności. Prowadzone są także raporty dzienne i nocne z dyżurów pielęgniarek.

Wszyscy mieszkańcy są ubezpieczeni. Opiekę medyczną w DPS w Pelplinie zapewnia Pelplińskie Centrum Zdrowia oraz lekarz psychiatra z Poradni Zdrowia Psychicznego ze Starogardu Gdańskiego.

W DPS w Pelplinie zatrudniony jest psycholog w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu. Prowadzi rozmowy z mieszkańcami w swoim gabinecie, a także podczas odwiedzin mieszkańców na ich oddziałach. Prowadzony jest segregator, w którym znajdują się informacje zawierające dane mieszkańca, podstawowe informacje uzyskane o mieszkańcu, data konsultacji oraz czego dotyczyła rozmowa. W ramach działalności psychologa zostały podjęte zadania o charakterze: poradnictwa, konsultacji, interwencji, wsparcia emocjonalno-społecznego, wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów wewnętrznych i zewnętrznych, a także działania mediacyjne pomiędzy mieszkańcami, motywowanie do zmiany stylu życia, proponowanie, a także kierowanie do specjalistów tj. psychiatra, zorganizowanie spotkania z zakresu profilaktyki uzależnień, towarzyszenie w wyzwaniach dnia codziennego, redukcja lęku, niepokoju i smutku, budowanie relacji społecznych oraz uczestniczenie w życiu społecznym tuż. Domu, wsparcie zespołu terapeutycznego, pomoc w adaptacji nowym mieszkańcom, współpraca z instytucjami

np. sądem. Psycholog prowadzi głównie konsultacje indywidualne, na podstawie których sporządza opinię na temat mieszkańca. Psycholog nie korzysta z narzędzi typu testy psychologiczne.

Na badania i konsultacje wyspospecjalistyczne mieszkańcy są dowożeni do wielu miast w Polsce. DPS dysponuje własnymi samochodami (3 busami) do przewożenia mieszkańców, także z niepełnosprawnościami. W razie nagłych przypadków wzywane jest pogotowie ratunkowe. 6 pielęgniarek pracuje na dyżurach w godzinach 7.00:19.00 i 19.00:7.00, więc zapewniają mieszkańcom opiekę przez całą dobę. Dodatkowo 17 opiekunów medycznych ma kwalifikacje MED.14 (świadczanie usług medyczno - pielęgniacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej).

Leki rozdzielane są stosownie do zaleceń lekarza psychiatry oraz lekarzy specjalistów. W gabinetach znajdują się aktualne karty leków mieszkańców oraz leki, które rozdzielane są do pojemników przez pielęgniarki.

Odnośnie zabiegów medycznych stwarzających podwyższone ryzyko stwierdzić należy, że nie są one przeprowadzane na terenie DPS. Leczenie szpitalne, stomatologiczne, odbywa się poza placówką i wszelkie zgody na tego rodzaju leczenie i zabiegi pozostają w placówkach medycznych, które udzielają tych świadczeń, nie są załączane do akt znajdujących się w DPS (do akt medycznych załączane są jedynie karty wypisu z leczenia szpitalnego). W minionym roku 11 mieszkańców przeszło zabiegi operacyjne (osoby nieubezpieczone, każda z nich wyraziła zgodę na zabieg).

6. Warunki bytowe

Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie dysponuje trzema budynkami: budynkiem głównym, który posiada wydzieloną część administracyjną dla pracowników oraz część mieszkalną i dwoma pawilonami. W DPS znajduje się łącznie 76 pokoi, w tym 6 pokoi 1-osobowych, 57 pokoi 2-osobowych, 12 pokoi 3-osobowych i 1 pokój 4-osobowy.

Pokoje urządzone są estetycznie, przytulnie. Każdy mieszkaniec ma prawo do urządzenia swojego pokoju zgodnie ze swoim życzeniem. Przy łóżkach znajdują się stoliki nocne. W pokojach znajdują się inne niezbędne meble, w dobrym stanie. Wszędzie jest czysto i schludnie. W pawilonach przy każdym pokoju znajduje się łazienka z toaletą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W budynku głównym przy części pokoi znajdują się łazienki z toaletami, pozostali mieszkańcy mogą korzystać z łazienek z toaletami znajdujących się w pobliżu swoich pokoi w wystarczającej ilości.

DPS zapewnia mieszkańcom pościel, ręczniki, w miarę potrzeby również odzież i bieliznę. Telewizory znajdują w pokojach i świetlicach. We wszystkich pokojach znajduje się system przyzywowo - alarmowy.

Wszystkie pokoje mają rolety w oknach. Niektóre okna wyposażone są w moskitiery.

Mieszkańcy mają dostęp do pomieszczeń kuchennych, gdzie mogą przechowywać własną żywność, przygotować sobie ciepłe napoje oraz spożyć posiłki przez całą dobę. Mieszkańcy mają także dostęp do świetlic, gdzie mogą spędzać czas z innymi mieszkańcami oraz osobami odwiedzającymi, znajdują się tam także kąciki z zabawkami dla dzieci, które odwiedzają bliskich w DPS wraz z rodzicami.

W każdym budynku są tablice informacyjne, gdzie wywieszany jest jadłospis, harmonogram zajęć terapeutycznych, rehabilitacyjnych, oferty zajęć, informacje o imprezach, planowanych wydarzeniach w DPS oraz kontakt do instytucji typu PCPR, informacja o zasadach opuszczania terenu DPS.

W roku 2023 w budynku głównym zakończono modernizację instalacji sygnalizacji pożaru, dokonano modernizacji 6 pomieszczeń sanitarnych, w tym wyposażono łazienki w wentylację mechaniczną oraz dodatkowe oświetlenie sufitowe, zamontowano regulowany prysznic, w pełni dostosowując łazienki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wykonano też remont pomieszczenia socjalnego na II piętrze budynku głównego (łącznie z zakupem sprzętu agd, klimatyzacją).

We własnym zakresie wyremontowano 13 pokoi (wymieniono oświetlenie, unowocześniono instalację elektryczną, częściowo wymieniono meble, wykładzinę, zabezpieczono ściany płytami ochronnymi). Zmodernizowano korytarz na II piętrze, gdzie pozyskano przytulną świetlicę dla mieszkańców. Zakupiono też m.in. suszarki, pralki, klimatyzatory, drugą zgrzewarkę do znakowania ubrań mieszkańców.

Zakupiono także sprzęt rehabilitacyjny (podnośniki sufitowe z akcesoriami), 18 wózków elektrycznych, 17 wózków inwalidzkich, pozyskano 5 skuterów elektrycznych.

Mieszkańcy otrzymują 4 posiłki dziennie (śniadanie, II śniadanie, obiad, i kolację), mieszkańcy na diecie wątrobowej i diecie cukrzycowej otrzymują dodatkowo piątą posiłek – podwieczorek. Kolacja wydawana jest między godziną 17.00 a 18.00. Spośród mieszkańców 112 ma dietę ogólną, 10 wątrobową, 23 cukrzycową, 4 dietę lekkostrawną, 1 bezmleczną, 4 dietę papkową i 2 PEG. Podopieczni spożywają posiłki w jadalniach lub w pokojach. Mieszkańcy na bieżąco mają dostęp do napojów. Stawka żywieniowa wynosi 21 zł. DPS w Pelplinie pozyskuje także żywność z darów, dlatego też na dostępnych jadłospisach zamieszczono informację, że poszczególne jego elementy mogą ulec zmianie.

Przy budynkach znajduje się park z ogrodem, gdzie znajdują się także altany wykorzystywane do spotkań mieszkańców z osobami odwiedzającymi.

Park oraz pawilony i budynek główny pozbawione są barier architektonicznych. W parku są ścieżki dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach.

Dom dysponuje własną pralnią na potrzeby mieszkańców. Każdy mieszkaniec ma indywidualny pojemnik na brudną odzież. Odzież każdego z mieszkańców jest podpisana. Dom dysponuje wystarczającymi zapasami odzieży i wyposaża w nią potrzebujących jej mieszkańców. Obuwie kupowane jest na bieżąco. Odzież mieszkańców znajduje się w szafach w ich pokojach.

7. Świadczenia rehabilitacyjne i wspomagające

Na terenie DPS działają zespoły terapeutyczno – opiekuńcze, opisane powyżej.

W roku 2023 prowadzono zajęcia i spotkania mieszkańców w pracowni terapeutycznej. W dniu kontroli wielu mieszkańców przebywało w pracowni terapeutycznej, gdzie wykonywali prace manualne, układali puzzle. Część z mieszkańców miała zajęcia rehabilitacyjne zgodnie z zaleceniami lekarskimi oraz dostosowane do możliwości i stanu sprawności mieszkańca. Rehabilitacja ruchowa odbywa się na sali gimnastycznej lub przy łózkach mieszkańców. Część mieszkańców

przebywała w świetlicach, w kaplicy na mszy. W porównaniu do ubiegłych lat, mimo mroźnej pogody, zdecydowanie mniej mieszkańców przebywało w swoich pokojach.

W minionym roku na terenie DPS organizowane były imprezy okolicznościowe (m.in. koncert kolęd, przedstawienie z okazji dnia babci i dziadka, jasełka, świętowano walentynki, dzień kobiet i mężczyzn, andrzejkę, mikołajki, międzynarodowy dzień pizzy, dzień dyni, światowy dzień Kociewia, organizowano zabawę sylwestrową, piknik dla rodzin i przyjaciół DPS w Pelplinie, koncerty, grille, turniej warcabowy, gry stolikowe, odbywały się też wyjścia i wycieczki dla mieszkańców, w tym nad jezioro, na basen, turnieje, do kina, do zaprzyjaźnionych domów pomocy społecznej, do Bydgoszczy, Kwidzyna, na Mierzeję Wiślaną, Gdańską, do zoo w Oliwie, Piaseczna, Gniewa, Torunia).

Na terenie Domu znajduje się kaplica. Jest ona przystosowana także dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Msze odbywają się codziennie o godz. 9.30, są one transmitowane i mieszkańcy mają do nich dostęp także w swoich pokojach. Stwierdzono jedną osobę wyznającą inną wiarę aniżeli rzymskokatolicka, która złożyła do swych akt oświadczenie o nie wyrażeniu zgody na przetaczanie i pobieranie jej krwi oraz 1 osobę, która nie wskazała swojego wyznania.

Mieszkańcy korzystają z własnych telefonów komórkowych i komunikacji internetowej, mają dostęp do telefonów służbowych na 4 oddziałach i laptopa celem kontaktu z bliskimi za pomocą video rozmów.

Pracownicy Domu pomagają mieszkańcom w załatwianiu niezbędnych dla nich spraw.

8. Przestrzeganie praw osób przebywających w Domu, skargi, stosowanie przymusu bezpośredniego

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. wobec żadnego mieszkańca DPS w Pelplinie nie zastosowano przymusu bezpośredniego.

W DPS w Pelplinie prowadzony jest rejestr zdarzeń, skarg, wniosków i zażaleń, gdzie odnotowywane są skargi i wnioski mieszkańców, nawet te formułowane ustnie, wówczas sporządzana jest notatka z rozmowy z mieszkańcem. Na terenie DPS znajduje się także skrzynka, gdzie mieszkańcy mogą nawet anonimowo wrzucać swoje wnioski, uwagi i skargi. Kwestia podnoszona przez mieszkańca jest następnie rozpoznawana przez Dyrektora z udziałem pracowników. Sposób załatwienia skargi, wniosku również znajduje odzwierciedlenie w notatce załączanej do przedmiotowego rejestru, przeprowadzane są rozmowy z mieszkańcami w sytuacjach konfliktowych między nimi.

W 2023r. rozpatrywano 5 skarg - skargi 2 mieszkańców złożone do PCPR w Tczewie: na działania pracowników DPS w Pelplinie oraz odnośnie opuszczania terenu DPS; skarga córki mieszkanki o zaniedbania została przesłana do Starostwa Powiatowego w Tczewie; skarga mieszkanki o uniemożliwienie dostępu do opieki medycznej (uznana przez Państwowy Powiatowy Inspektorat w Tczewie za bezzasadną); skarga dotycząca zasad zgłaszania wyjść do Pomorskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Gdańsku – prośba o ustosunkowanie się do skargi wpłynęła do DPS w Pelplinie w dniu 14.12.2023r. W rozmowie z Dyrektorem DPS ustalono, że wszystkie ww. Skargi zostały przez rozpatrujące je urzędy uznane za bezzasadne.

W 2023r. odnotowano 7 wniosków – wnioski kuratora dotyczące zgody na przeniesienie ubezwłasnowolnionego częściowo mieszkańca do innego DPS i następnie o zwolnienie kuratora z funkcji zostały rozpoznane przez właściwe sądy; 4 wnioski mieszkańców (nieubezwłasnowolnionych) o przeniesienie do innego DPS (jeden mieszkaniec uzyskał zgodę i został przeniesiony, drugi nie uzyskał zgody Kierownika MOPS na przeniesienie, mieszkanka wycofała wniosek, mieszkaniec nie zdecydował się na zmianę – propozycje ośrodka nie spełniły jego oczekiwań), 1 mieszkanka zwróciła się do pracowników socjalnych o pomoc materialną (uzyskała pomoc w pozyskaniu środków na leki od fundacji).

W roku 2023 sporządzono 78 notatek służbowych z sytuacji z mieszkańcami. Dyrektor i pracownicy domu starają się rozwiązywać problemy mieszkańców na bieżąco. W DPS w Pelplinie działa Rada Mieszkańców, która na spotkaniach z Dyrektorem i pracownikami domu zgłasza wnioski, postulaty mieszkańców np. odnośnie zmian w jadłospisie, planowanych wycieczek, wyjazdów, rozrywek.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie mają zapewnioną bardzo dobrą opiekę na terenie placówki i zapewnione bardzo dobre warunki bytowe. Widać w tym zakresie duże zaangażowanie osób bezpośrednio opiekujących się mieszkańcami, jak i dużą dbałość o zaspokojenie ich potrzeb ze strony dyrekcji i personelu. W trakcie wizyty w Domu widoczne było zadowolenie jego mieszkańców z pobytu w tym miejscu. Tylko nieliczni mieszkańcy w rozmowie z sędzią wyrażali niezadowolenie z pobytu w DPS w Pelplinie, w trakcie rozmowy wskazywali, że chcieliby wrócić do swych domów, tęsknią za bliskimi. Dopytywani przez sędziego nie chcieli przenosić się do innych domów pomocy społecznej, nie zgłaszali konkretnych zastrzeżeń. Tylko jedna mieszkanka (jej sytuacja opisana była szerzej w ubiegłorocznym sprawozdaniu), mimo wycofania wniosku o przeniesienie do innego DPS, jest bardzo nieufna wobec pracowników domu, lekarzy, urzędów rozpatrujących jej skargi i wnioski. W trakcie rozmowy z sędzią nie przedstawiła jednak żadnych konkretnych dowodów, sytuacji, które miałyby świadczyć o zaniedbaniach. Żaden z innych pytanych przez sędziego mieszkańców nie wyrażał niezadowolenia z pobytu w DPS w Pelplinie, wręcz przeciwnie mieszkańcy chwalili warunki, dostęp do lekarzy, opiekę i zaangażowanie Dyrektora i personelu. Wspominali organizowane uroczystości, mówili o przeprowadzonych remontach, wprowadzanych zmianach w wyglądzie pomieszczeń Domu. Mieszkańcy czuli się w domu swobodnie, byli otwarci, uśmiechnięci, chętnie nawiązywali kontakt, rozmowę.

Nie zawsze stan zdrowia mieszkańca umożliwiał sędziemu wizytującego nawiązanie z nim logicznego kontaktu. Dyrektor Domu oraz pracownicy znają problemy mieszkańców, mieli swobodny z nimi kontakt, mieszkańcy również bez oporów nawiązywali z nimi rozmowy, cieszyli się z odwiedzin.

W rozmowie z Dyrektorem Domu ustalono, że w roku 2023 nie stwierdzono żadnych przypadków zastosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu DPS przez mieszkańca.

9. Wnioski

Indywidualna dokumentacja medyczna stanowiąca podstawę przyjmowania i przebywania w DPS w Pelplinie osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzona jest w sposób prawidłowy. W aktach mieszkańców znajdują się zaświadczenia lekarskie z okresowego badania stanu zdrowia psychicznego uzasadniającego dalszy pobyt w domu pomocy społecznej osoby w nim przebywającej, gdzie na podstawie przeprowadzonego badania stanu zdrowia psychicznego lekarz psychiatra stwierdził zasadność dalszego pobytu każdego z mieszkańców z zaburzeniami psychicznymi w domu pomocy społecznej.

Przymus bezpośredni w ostatnim roku nie był stosowany, stąd też brak jest zapisów w dokumentach odnośnie takich działań pracowników, lekarzy wobec pensjonariuszy. Nie stwierdzono żadnych przypadków zastosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania przez mieszkańców terenu DPS na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, stąd brak takiej dokumentacji.

Nie stwierdzono naruszeń praw osób przebywających w placówce, w tym określonych w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej i ustawie o pomocy społecznej. Dotyczy to w szczególności godności i poczucia bezpieczeństwa, intymności, wolności poruszania się, prawa do należytego leczenia, rozporządzania w dopuszczalnym zakresie swoimi przychodami, jak również prawa do wykonywania praktyk religijnych. Pensjonariusze mogą korzystać z programów wielorakiej aktywizacji.

Dyrektor oraz pracownicy Domu doskonale orientują się w potrzebach każdego z mieszkańców, dokładają starań, by zapewnić mieszkańcom coraz lepsze warunki bytowe, zbliżone do warunków domowych, sukcesywnie przeprowadzane są prace modernizacyjne, ulepszenia, remonty pomieszczeń.

Mieszkańcy Domu w rozmowach z wizytującym sędzią w przeważającej większości wyrażają zadowolenie z jego funkcjonowania i współpracy z Dyrektorem i pracownikami Domu Pomocy Społecznej.

Współpraca z opiekunami i kuratorami osób ubezwłasnowolnionych oraz z sądem układa się bez zastrzeżeń. Opiekunowie prawni pozostają w kontakcie z podopiecznymi i pracownikami Domu, wyrażają zgody na leczenie, czy zabiegi podwyższonego ryzyka u swych podopiecznych.

Rejestr zdarzeń, skarg, zażaleń i wniosków, prowadzony jest przejrzysto, odnotowywane są zdarzenia z udziałem mieszkańców, ich skargi i wnioski oraz sposób ich załatwienia, czy podjęte działania w celu ich rozpatrzenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ostatnim sprawozdaniu nie zawarto zaleceń pokontrolnych, w związku z czym nie było obecnie potrzeby dokonania oceny sposobu ich wykonania. Również obecnie nie stwierdzono potrzeby udzielania zaleceń pokontrolnych.

Tczew, dnia 10 stycznia 2024r.

Sędzia Sąd Rejonowy w Tczewie
Dorota Klukowska